

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) เพื่อเสนอรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนของการวิจัย

ช่วงที่ 1

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของบุคคล
2. กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. จัดสร้างเครื่องมือเพื่อสอบถามซึ่งพัฒนามาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในข้อ 1 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน โดยได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญและกำหนดกิจกรรมเสริมในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้กิจกรรมพัฒนานักเรียนของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. นำร่างแบบสอบถามไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อเลือกโดยหาค่า IOC แล้วได้ระดับ .60 ขึ้นไป
5. ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริม จำนวน 4 กิจกรรมกับนักเรียนที่ต้องการพัฒนาพฤติกรรม

เชิงจริยธรรม ซึ่งกิจกรรมเสริมนี้เป็นนโยบายของกรมสามัญศึกษา ที่ใช้จัดกิจกรรมให้นักเรียนในสถานศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษาประกอบด้วย

5.1 กิจกรรมอบรมให้ความรู้

5.1.1 ใช้เวลาอบรมหน้าเสาธงทุกวัน วันละ 10 นาที

5.1.2 อบรมให้ความรู้ในวันศุกร์คาบประชุมสวดมนต์ประจำสัปดาห์

5.2 กิจกรรมอบรมจริยธรรม

จัดกิจกรรมการเข้าค่ายจริยธรรมเป็นเวลา 4 วัน ในวันที่ 20 – 23 มิถุนายน 2545

ณ วัดไผ่ล้อม อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

5.3 กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน

จัดการพบปะและแนะนำนักเรียนที่เป็นเพื่อนสนิทของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน ให้เข้าใจจุดประสงค์ และวิธีการที่จะตักเตือนเพื่อน

5.4 กิจกรรมเยี่ยมครอบครัวและพบปะผู้ปกครอง

5.4.1 ครูที่ปรึกษาเยี่ยมครอบครัวและพบปะผู้ปกครองตามระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ของกรมสามัญศึกษา

5.4.2 ผู้วิจัยนัดหมายการเยี่ยมครอบครัวและพบปะผู้ปกครองนักเรียนที่ต้องพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม จำนวน 4 ครั้งต่อ 1 ครอบครัว โดยแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามก่อนการใช้กิจกรรมเสริมจำนวน 2 ครั้ง และแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามหลังการใช้กิจกรรมเสริมจำนวน 2 ครั้ง

6. เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ช่วงที่ 2

7. วิเคราะห์และประเมินผลกิจกรรม

8. เสนอร่างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อผู้เชี่ยวชาญ 7 คน เพื่อให้การเสนอแนะและให้ความเห็นชอบ

9. ผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ประชุมให้ข้อเสนอแนะและให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

9. สรุป อภิปรายผล

10. เขียนรายงานการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม อำเภอสรรพพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 155 คน

1.2 นักเรียนโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม อำเภอสรรพพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 6 ห้องเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 155 คน

1.3 ครู - อาจารย์ โรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม อำเภอสรรพพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 17 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่

ผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม อำเภอสรรพพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 30 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 41) ครู - อาจารย์ โรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม ที่ทำหน้าที่ครูที่ปรึกษา ห้องเรียนละ 2 คน รวม 10 คนและอาจารย์ฝ่ายปกครองจำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 11 คน

ช่วงที่ 2

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนจากผู้ปกครองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการโดยสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น เพศ อายุ การศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ปฏิบัติเป็นประจำ มีค่า 5 คะแนน

ปฏิบัติบ่อย ๆ มีค่า 4 คะแนน

ปฏิบัติบางครั้ง มีค่า 3 คะแนน

ปฏิบัติเล็กน้อย มีค่า 2 คะแนน

ไม่เคยปฏิบัติ มีค่า 1 คะแนน

โดยใช้วิธีของลิเคิร์ท โดยสอบถามผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน โดยในตอนท้ายของข้อคำถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนข้อเสนอแนะในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนตามความคิดเห็นของตนเอง

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาความหมาย หลักการ วัตถุประสงค์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาร่างเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ มีค่า 5 คะแนน ปฏิบัติบ่อย ๆ มีค่า 4 คะแนน ปฏิบัติบางครั้ง มีค่า 3 คะแนน ปฏิบัติเล็กน้อย มีค่า 2 คะแนน ไม่เคยปฏิบัติ มีค่า 1 คะแนน มีจำนวน 45 ข้อ

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

3. นำร่างแบบสอบถามไปตรวจวัดความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและความถูกต้องด้านภาษา โดยใช้วิธีหาค่า IOC แล้วได้ระดับ .60 ขึ้นไปโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน คือ

1. ดร.สมภพ เจริญนุทต รองผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. ผศ.ยรรยงค์ ยรรยงเมธ ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
3. ผศ.ปรีชา สนธิรักษ์ รองอธิการบดี ฝ่ายกิจการพิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
4. รศ.ดร.ธานี เกสทอง คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
5. ผศ.ธนิต มีศรีสวัสดิ์ รองผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้วมาแก้ไขและเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม ที่ไม่ใช่ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.95
6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป
7. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสร้างเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม

ช่วงที่ 2

1. วิเคราะห์และประเมินผลกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนและร่างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม
2. นำร่างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 7 คนโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : F.G.D.) เพื่อได้เป็นรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1

1. ผู้วิจัยดำเนินการเยี่ยมพบปะผู้ปกครองในวันที่ 1- 5 มิถุนายน 2545 และแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งแนะนำให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามได้ถูกวิธีและวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่างได้ทราบ และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลรอบแรกหลังจากแจกแบบสอบถามแล้วประมาณ 1 สัปดาห์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตอบได้ใช้ระยะเวลาในการอ่านและตอบข้อความในแบบสอบถามอย่างชัดเจนและได้ข้อมูลที่ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด
2. เมื่อได้ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลในรอบแรกแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสร้างรูปแบบของกิจกรรมเสริมในการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน

3. ดำเนินการตามกิจกรรมเสริมประมาณ 2 เดือน ตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน 2545 ถึงวันที่ 14 สิงหาคม 2545 โดยกิจกรรมเสริมประกอบด้วย

- 3.1 การอบรมให้ความรู้
- 3.2 จัดกิจกรรมเข้าค่ายจริยธรรม
- 3.3 จัดกิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน
- 3.4 เยี่ยมครอบครัวและพบปะผู้ปกครอง

4. หลังจากดำเนินการตามกิจกรรมเสริมแล้ว ผู้วิจัยได้ไปเยี่ยมพบปะผู้ปกครองและแจกแบบสอบถามให้กับผู้ปกครองเป็นครั้งที่ 2 ในวันที่ 1 - 5 สิงหาคม 2545 โดยใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันกับการเก็บข้อมูลช่วงที่ 1 หลังจากนั้นในวันที่ 8 - 12 สิงหาคม 2545 จึงได้ติดตามและเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ครบสมบูรณ์แล้วนำมาแปรค่าและวิเคราะห์ผล
ช่วงที่ 2

1. วิเคราะห์และประเมินผลกิจกรรมพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน
2. นำร่างรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษามาเสนอผู้เชี่ยวชาญโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน คือ

1. นางสาววรรณศรี หาระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม
2. นางสาวพรกมล นุ่มหอม ผู้จัดการโรงเรียนพนิชยการชยันนท
3. นายสถาพร ทองไทย ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนสาครพิทยาคม
4. นางสาวมนกกาญจน์ ทองไฟ ศึกษานิเทศก์ 7 กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษา สพท.นครปฐม เขต 2
5. นางวันทนา บัวทอง อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนห้วยกรดวิทยา
6. นางสาวอารมย์ สูดมี อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนห้วยกรดวิทยา
7. นางปราณีวรรณ แจ็งกลิ่น อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนชยานุกิจพิทยาคม

3. เสนอรูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้นำผลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. ค่าความถี่ ใช้กับแบบสอบถามตอนที่ 1 คือข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่าร้อยละ ใช้กับแบบสอบถามตอนที่ 1 คือข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
3. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ใช้กับแบบสอบถามตอนที่ 2 คือ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้กับแบบสอบถามตอนที่ 2 คือ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียน
5. การทดสอบ t (t – dependent) ใช้กับแบบสอบถามตอนที่ 2 คือเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมเสริม
6. ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS